

[Tove Niemann]

tvangsendlæggelser, men også på de tvangstilbageholdelser, der finder sted, efter at patienten frivilligt har ladet sig indlægge til behandling.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Hvis forespørgeren, hr. Wilhjelm, kan tage mere ros i dag, vil jeg tilslutte mig de andre ordførere, fordi det er første gang, jeg har set så godt et materiale. Jeg er ikke engang sikker på, jeg kan leve op til det, men jeg vil forsøge at komme ind på de punkter, som hr. Wilhjelm nævner, og besvare dem så godt, som det nu kan lade sig gøre på den korte tid. Vi kunne godt have brugt meget mere tid, men det, det drejer sig om, er vel at finde ud af, hvad partiets holdning til spørgsmålet er, og det vil jeg forsøge at komme ind på.

Dernæst føler jeg også trang til at takke ministrene og særlig indenrigsministeren for den store åbenhed, der var over for problemet; det lyder, som om der er nye toner.

Der er en anden ting at glæde sig over, og det er, at det ser ud, som om vi er kommet væk fra det, jeg vil kalde for den meget patenterede følelseladede debat omkring elektrochok, psykokirurgi, og hvad det ellers har været. Det har ikke gavnet spørgsmålet om retsstilling specielt, men det har været med til at få debatten i gang. Det kommer i bølger, og det ser ud, som om en af bølgerne nu er kommet op på den strand, hvor der kan gøres noget ved det.

Selve loven har det problematiske i sig, at den taler en hel del om, hvad man kan gøre ved de mennesker, den omfatter, men siger faktisk ikke noget om, hvad de mennesker, den omfatter, har ret til. Det synes jeg er det væsentligste problem i den.

Dér er vi så ovre i retsgarantierne, og dér er jeg helt enig med de andre ordførere i, at de godt nok er der, men ikke fungerer, så der må være noget i vejen med systemet, som det er bygget op, og det må vi have strammet.

Vi har også, som en af ordførerne meget rigtigt nævnte, et udvalg herinde, nemlig § 71-udvalget, som jeg selv er medlem af, så man skal vel ikke snakke for grimt om det, men det fungerer faktisk ikke og slet ikke efter hensigten. Det er der flere årsager til. Det er sådan set hverken udvalgets formand eller dem, der sidder der, eller de tanker, der

var om det, der er skyld i det. Det kan bare ikke lade sig gøre at varetage tilsynet med tvangsendlagte herinde fra Christiansborg; hvordan skulle man dog kunne det? Vi får sagerne ind, og så spørger vi justitsministeriet, om der har været noget i vejen med den behandling, man klager over, hvorefter justitsministeriet spørger den læge, der har foretaget behandlingen. Han siger, at det er da en god behandling, det er da klart, og sådan må det være. Derfor fungerer det ikke, der er noget galt i det system, men det kunne måske blive brugeligt, som også ordføreren for forespørgerne har nævnt.

Der er også problemer i forbindelse med tvangsanbringelse, det ved vi. Nu siger man, 2.000 ikke er et stort tal, men jeg tror, det er for stort et tal. Man bliver tvangsendlagt på henholdsvis rød og gul seddel. Jeg synes, det var glimrende, hvis man fik skiftet politiet ud med mennesker, som havde begreb om det, de stod over for.

Så er der tvangstilbageholdelserne af de frivilligt indlagte. Det synes jeg næsten er det mest graverende, for de går frivilligt ind på en institution, beder om hjælp og føler sig i stand til at forlade institutionen. Det kan de så ikke, siger overlægen, fordi det vil være til skade for helbredelsesmulighederne. Der foreligger ikke nogen tal for det, det er beklageligt, men der er en parallel i sociallovgivningen, nemlig at man går til de sociale myndigheder og siger: jeg er gået i stykker af en eller anden årsag, jeg kan ikke klare det mere, vil I være venlige at tage jer af mine børn i en periode? Hvis man så vil have sine børn hjem igen, sker der akkurat det samme: så er det til skade for barnets tarv – »barnets tarv« er sådan et dejlig stort gummibegreb – og så kommer barnet ikke hjem igen. De tal har vi altså heller ikke, og de bliver ikke registreret; det er to ens situationer i hver sin lovgivning.

Værgeproblematikken. Jeg synes ikke, der er nogen grund til at stille den sindslidende ringere end den kriminelle. Det må være inden for 24 timer, der bliver beskikket en værge, og så kan vi tale om, hvem værgen skal være, og hvilke kvalifikationer vedkommende skal have. Derfor kommer kravet om en revision af loven meget belejligt.

Så har vi registreringen, og en registrering for forskningens skyld synes jeg vi må have. Så bange er jeg heller ikke for registrering og slet ikke i 1983. Det ville næsten være ab-